

< sida1 > Ottesångs Predikan på Pingestdagen 1859

Text. Episteln på Pingestdagen. — I anledning af vår uplästa heliga Text, skole vi på denna Herranom helgade stund genom Guds Nåd betrakta. 1. Hvarifrån kommer den andeliga vinden? 2. Hvilken verkan har den andeliga vinden? 3. Den helige andes verkningar försmädas af den sorglösa hopen. Måtte den Heliga Andes vind blåsa öfver alla som äro församlade i bönen, amen[.] < sida2 > 1. Hvarifrån kommer den Helige andes vind[?] I från Himmelen kommer denna vind som ett mägta stort väder: Och denna vind är osynlig, men kännbar ty Frälsaren säger: vädret blås hvart det vill, och du hörer dess röst, men du vet icke hvarifrån det kommer, eller hvart det far. Den mäktiga och starka vind, som blåste på pingestdagen, var så stort, att äfven den otrogna hopen kunde höra dess susande; men de kunde icke be< sida3 >gripa hvarifrån denna väder il kom eller hvart den for. Likasom den stora hopen hörde susandet af detta väder så kan äfven den stora hopen ännu i denna dag förnimma, när en oförmodad väckelse kommer ibland folket, men de kunna icke begripa, hvad det är. Och likasom den stora hopen, hade församladts om pingestdagen, för att se och gapa; så församlar sig ännu den stora hopen för att se och Gapa < sida4 > när någon människa blir väckt: me[n] de kunna icke begripa hvad det är: Och likasom den stora hopen blef förbluffad, öf[< de > överstrykta tecken]ver det starka vädret på pingest dagen, så blir äfven nu den stora hopen förbluffad, förvånad och häpen, när någon hastig väckelse uppenbarar sig, men det står icke länge på, innan häpenheten försvinner; ty djefvulen inbillar den stora hopen, att de som < sida5 > tala med tungomål äro fulle af sött vin. Men hvad som i synnerhet är märkvärdigt i denna stora tilldragelse, består deruti, att ingen af denna verldenes vise har kunnat förklara hvaruti dessa andans drifter bestå, eller hvad det var för en kraft, som lärde dem att tala främmande språk. Nu för tiden kan ingen lära sig att tala främmande språk på en kort stund, utan man måste lära sig småningom < sida6 > och med stor möda att läsa, förstå och tala främmande språk.

2. Hvilken verkan hade den andeliga vinden på Lärjungarne? De blefvo upfyllda af den helige ande? och började att tala med mångahanda tungomål. Detta var ett under, som den stora hopen icke kunde begripa. Sådana under äro mera sällsynta nu för tiden, men de äro icke allde< sida7 >les omöjliga. Men hvad som nu svarar emot talande med tungomål, består uti de väcktas talande om [några överstrykta tecken] bättringen[,] omvändelsen och pånyttfödelsen, och sådant kallas af verlden predikosjuka. Den som har predikosjukan, talar kraftigt och väldeligen om väckelsen[,] om bättringen, omvändelsen och pånyttfödelsen. Verlden menar nemligen, att apostlarnes predikosjuka var < sida8 > [< var > upprepnin]g en själssjukdom; och hade apostlarne varit här, skulle den stora verlds hopen hafva sagt det samma, som sades då: de äro fulle af sött vin. Ty verlden kan icke begripa Guds andes verk i människan. Verlden dömer alldeles galigt om andans verkningar och andans drifter. Men nu dömer verlden så om apostlarnes predikosjuka[:] Det kunde vara behöfligt den < sida9 > tiden, då ingen vis[s]te annat, än att christendomen var ett ohyggligt svärmeri. Men nu för tiden menar Förnuftet,

nu för tiden behöfvas inga te[c]k[e]n och under, för att bekräfta den Nya Läran som redan varit trodd i nära 2000 år. Vi hafva nu bibeln och Luther och andra andeliga skrifter, som visa oss den sanna christendomens art och vi behöfva inga Läsarepredikanter: vi behö[fva] <sida10> ingen predikosjuka[,] ty i våra uplysta tider kan hvar och en få den uplysning han behöfver af Guds ord. Ja! välan. Om Du läser bibeln med det andeliga hatet i hjertat, så kan du få samma uplysning af bibeln som Paulus före sin omvändelse. Den mannen hade läst Bibeln skalmella[?], men när djefvulen uttydde skrifterna för honom, så fick han den uplysningen ifrån Bibeln, att de christna voro <sida11> kättare, svärmare och villoandar, som borde utrotas med Eld och svärd. Så går det med bibel Läsaren när han tar djefvulen till Skriftefader och rådgifvare; men annorlunda gick det till med Paulus när han blef fasttagen på vägen till Damaskus. Då fick han höra en röst från Himmelen som sade: Jag är Jesus den Du förföljer, Dig är svårt att sp[j]erna mot udden. Då blef han först blind, och sedan när hans ögon <sida12> öppnades, fick han en helt annan uplysning af Guds ord, än han hade haft förut.

3. Christendomen försmädades i sin första början af den blinda verldshopen, som icke kunde begripa, hvaruti andans drifter och apostlarnes predikosjuka bestod. Ty det heter, att somliga gjorde gäck af dem och sade[:] desse äro fulle af sött vin <sida13> väl kan det se så ut för verlden, som om apostlarne voro fulle af sött vin. men verlden känner icke, att detta söta vin är den Helige Andes vin, som gör Bröllops gästerna lustiga. Verlden kan väl försmäda christi Lärjungar för deras predikosjuka, och kalla dem för svärmare[,] kättare och villoandar. men chri<sida14>sti Lärjungar bry sig icke om denna smädelse, utan Petrus håller en kraftig straffpredikan och kallar den församlade verldshopen för mördare. I hafven korssfäst herrlighetens Herra; och detta hafven I gjort af okunnighet. Många få af denna Petri straffpredi<sida15>kan ett stygn i sitt hjerta, men den stora hopen blifver förargad och förtörnad. Inte mån I tro, att fastän 3000 själar blifvo [blefvo] omvända på Pingestdagen, detta antal utgjorde mera än en hundradel af den stora hop som då var samlad. På sådant sätt har den sanna och lefvande chris<sida16>tendomen börjat, och på samma sätt måste den också sluta, om den skall vara saliggörande. Men för att komma till en sådan christendom, måste man först genomgå nådens ordning på samma sätt som lärjungarne. De måste gråta och jämra sig, när Frälsaren var död; De måste först falla i otro <sida17> och förtviflan. Man måste komma i själva nöd, innan man kan längta efter frällsning; ingalunda går det så lätt som mängden tror, att blifva salig. Ty Frälsaren säger: den porten och [skall stå: är] trång och den vägen är smal, som leder till lifvet och få äro de, som finna den. Genom mycken bedröfvelse måste menniskan ingå i lifvet. <sida18> Medan Lärjungarne lågo i syndasömnen, nemligen före Frälsarens död, drömde de bara om magt ära och rikedom i verlden[.] De hade ingen omsorg om sin själs salighet. Men efter Frälsarens död, funno de att alla deras jordiska uträkningar slogo felt. Då blef det sorg å färde; men genom denna sorg blefvo [de] något lösryckta från verlden, <sida19> Deras hjertan blefvo genom denna sorg förberedde att emottaga en försmak af himme[l]ska glädjen, när Frälsaren visade sig lefvande för dem. Och är det nu så, att menniskan måste på detta sätt,

förberedas, att emottaga en försmak af den himmelska glädjen: då måste det vara en skräckelig blindhet och ett faseligt mörker, att inbilla sig, att man <sida20> kan nog blifva salig med mindre gråt och jämmer, eller med mindre andelig sorg än Lärjungarne hade. Ty änskönt vi ingenting förtjena med vårt grubblande, kunna vi dock icke påstå att endast Lärjungarne skulle känna sveda och värk för den nya födelsen, och vi skulle <sida21> födas på nytt utan sveda och värk. Luther grubblade en långan tid, innan han kunde komma till Trona[.] Och hade icke Luther grubblat så hade vi ännu i denna dag varit i Påfvedömet. Nej utan en sorg som är efter Guds sinne kan ingen komma till en san och lefvande Tro: Utan sveda och värk, kan den nya människan icke födas. och därför måste väckelsen och syndaånger[n] <sida22> gå före Tron. Men den som har en död Tro i peruken, han har ingen ånger; han grubblar intet, han tviflar alldrig om sin salighet.

Om någon skulle få ett stygn i sitt hjerta på Pingest dagen, kunde han också få den Helige ande som lär honom att tala med tungomål, som lär honom, att tala om Guds dråpeliga verk, och predika <sida23> för andra; ty dertill fordras den helige andas kraft. Den som icke kan predika, han må gerna höra på, och lägga orden på hjertat. Nu har den heliga anda blifvit bedröfvad, och nära på utdrif[en] ifrån Lutherska kyrkan. och ny [nu] skulle det behövas en ny Pinges[t]dag, en ny kraft ifrån höiden [höjden] <sida24> att ur dvalan väcka en syndig verld. Ty nu är hela verlden uti mörker och endast i det landet Gosen skiner Solen öfver de få själar som äro beredde att gå ut ifrån hedendömet för att tjena Israels Gud. Der skiner Solen i det landet Gosen, hvarest Israels Barn bo[,] amen!

—
Original / FKHS Aunos samling / Nationalarkivet, Helsingfors /